

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 8****BỘ SÁCH: CHÂN TRỜI SÁNG TẠO****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – ĐỌC HIỂU (5 điểm)****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:****CHÀNG TRAI LÀNG PHÙ ỨNG**

Ông Phạm Ngũ Lão là chàng trai làng Phù Ứng, huyện Đường Hào, tỉnh Hải Dương. Ông có sức khỏe lạ thường, muôn người không địch nổi.

Phạm Ngũ Lão mặt mũi khôi ngô, văn võ đều giỏi. Nhà vốn chỉ có nghề làm ruộng, đến ông mới theo nghiệp bút nghiên. Mới hai mươi tuổi ông đã có tính khảng khái. Trong làng có người tên là Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ làm lễ ăn mừng, cả làng kéo đến mừng rỡ, chỉ Ngũ Lão không đến.

Bà mẹ Ngũ Lão bảo rằng:

– Con làm thế nào cho bằng người ta thì làm. Nay người ta ăn mừng, cả làng mừng rỡ, sao con không đến mừng một chút?

Phạm Ngũ Lão thưa rằng:

– Thưa mẹ, con chưa làm nên gì để vui lòng mẹ mà con đi mừng người ta thì con lấy làm nhục lắm.

Nhà ở bên cạnh đường cái, có một hôm, Phạm Ngũ Lão ngồi vệ đường vót tre đan sọt. Chợt có Hưng Đạo Vương đi qua để vào kinh, quan quân kéo đi rất đông. Quân đi mở đường thấy Ngũ Lão ngồi xếp bằng tròn bên cạnh đường, quát lên bắt phải đứng dậy. Ngũ Lão cứ ngồi ngẫm nhiên như không nghe tiếng. Quân lính cầm ngọn giáo đâm vào đùi, Ngũ Lão cũng cứ ngồi vững không động mình. Đến lúc xe Hưng Đạo Vương đến nơi, trông thấy thế lấy làm lạ gọi đến hỏi, bấy giờ Ngũ Lão mới biết là có quan quân đi qua, và quân lính đã đâm vào đùi mình.

Hưng Đạo Vương hỏi rằng:

– Nhà thầy kia ở đâu, sao ta đi qua đây mà cứ ngồi chững chàng làm vậy?

Ngũ Lão thưa rằng:

– Tôi đang mãi nghĩ một việc, cho nên không biết là ngài trả qua đây.

Hung Đạo Vương lấy làm kì, hỏi đến việc học hành kinh sử thì hỏi đâu nói đấy, không sót chỗ nào, ứng đối nhanh như nước chảy.

Hung Đạo Vương bèn sai quân lấy thuốc dấm dịt vào vết đâm, rồi cho Ngũ Lão ngồi xe đem về kinh, tiến cử lên vua Trần Thánh Tông.

Vua thấy người có sức khỏe, lại có học thức, cho sung chức quản vệ sĩ. Các vệ sĩ không chịu, xin đấu sức với Ngũ Lão. Ngũ Lão xin vâng, nhưng xin vua cho về nhà ba tháng để thu xếp việc nhà, rồi sẽ xin đấu sức và nhận chức luôn thể.

Vua cho về, Ngũ Lão về nhà, ra ngoài đồng, tìm chỗ gò cao tập nhảy, cứ cách mười trượng chạy đến nhảy vọt qua gò. Tập luyện xong xuôi rồi, vào kinh đấu sức.

Khi đấu quyền với các vệ sĩ thì không ai địch nổi. Sau Ngũ Lão thách tất cả các vệ sĩ cùng ra đấu. Các vệ sĩ xúm xít chung quanh hàng trăm người, Ngũ Lão tay nắm chân đá, nhảy nhót như bay, chạm phải ai kẻ ấy không ngũ đầu thì què tay. Các vệ sĩ không tài gì mà đánh lại được, bấy giờ mới xin chịu phục.

Vua thấy người kiên dũng làm vậy, cho theo Hung Đạo Vương đi đánh giặc Nguyên thì đánh trận nào cũng thắng, lập nên công trạng rất nhiều. Hung Đạo Vương có lòng yêu mến, gả con gái nuôi là Nguyên quận chúa cho,

Về sau, vua nước Ai Lao đem hơn một vạn quân và voi sang cướp đất Thanh, Nghệ. Vua sai Ngũ Lão cầm quân đi đánh. Ngũ Lão sai dân chặt tre đực dài độ một trượng, chồng chất trên các vệ đường. Khi Ngũ Lão kéo quân vào đánh giặc, giặc thúc voi sấn lên, Ngũ Lão chỉ chân tay không mà sấn vào gặp đồng tre nào thì vớ lấy đồng tre chỗ ấy, đập vào chân voi. Voi bị đau, gầm rống lên chạy trở về, giày xéo lên cả quân Ai Lao. Ngũ Lão mới thúc quân đánh tràn sang, quan giặc tan vỡ, phải trốn về nước.

Vì có những công to ấy, Ngũ Lão được cất lên làm Điện tiền thượng tướng quân. Đến khi mất, được phong làm thượng đẳng phúc thần, và được dân làng Phù Ủng lập miếu thờ ngay ở chỗ nhà Ngũ Lão.

*Câu chuyện Chàng trai làng Phù Ủng – Theo Phan Kế Bính
(Nam Hải dị nhân lược truyện)*

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của câu chuyện trên là:

A. Miêu tả

B. Biểu cảm

C. Tự sự

D. Nghị luận

Câu 2. Câu chuyện Chàng trai làng Phù Ủng kể về nhân vật nào?

- A. Hung Đạo Vương
- B. Phạm Ngũ Lão
- C. Bùi Công Tiến
- D. Trần Thánh Tông

Câu 3. Tại sao Phạm Ngũ Lão không đến ăn mừng Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ

- A. Vì Phạm Ngũ Lão cảm thấy chưa làm được gì để vui lòng mẹ, nếu đi mừng người ta thì sẽ lấy làm nhục.
- B. Vì Phạm Ngũ Lão cảm thấy ganh tị khi Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ.
- C. Vì Phạm Ngũ Lão nhà nghèo, không có tiền để đi ăn mừng Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ.
- D. Vì Phạm Ngũ Lão bận rộn công việc, phần đầu để làm vui lòng mẹ.

Câu 4. Chi tiết Ngũ Lão bị đâm vào đùi nhưng không hề nhúc nhích cho thấy ông là một người như thế nào?

- A. Là một người không biết sợ, ra vẻ ta đây
- B. Là một người chịu đau tốt
- C. Là một người khảng khái, cương trực
- D. Là một người thích gây ấn tượng, tạo sự chú ý

Câu 5 (1,0 điểm) Hãy tóm tắt nội dung của văn bản và cho biết câu chuyện dựa trên bối cảnh của sự kiện lịch sử nào?

Câu 6 (0,5 điểm) Chi tiết nào cho thấy Ngũ Lão là người có tài cầm quân đánh giặc?

Câu 7 (1,0 điểm) Những nét tính cách nào của Ngũ Lão được thể hiện qua câu chuyện trên?

Câu 8 (0,5 điểm) Nêu suy nghĩ của em về chi tiết mà mình ấn tượng nhất đối với nhân vật trong truyện.

Phần II. Viết (5,0 điểm)

Viết bài văn kể lại một chuyến đi (tham quan một di tích lịch sử, văn hóa) mà em ấn tượng nhất.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – ĐỌC HIỂU

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4
C	B	A	C

Câu 1 (0.5 điểm)

Phương thức biểu đạt chính của câu chuyện trên là:

- A. Miêu tả
- B. Biểu cảm
- C. Tự sự
- D. Nghị luận

Phương pháp:

Dựa vào các phương thức biểu đạt đã học

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính: tự sự

=> Đáp án: C

Câu 2 (0.5 điểm)

Câu chuyện Chàng trai làng Phù Ủng kể về nhân vật nào?

- A. Hưng Đạo Vương
- B. Phạm Ngũ Lão
- C. Bùi Công Tiễn
- D. Trần Thánh Tông

Phương pháp:

Căn cứ nội dung bài ngôi kể

Lời giải chi tiết:

Phạm Ngũ Lão

=> Đáp án: B

Câu 3 (0.5 điểm)

Tại sao Phạm Ngũ Lão không đến ăn mừng Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ

- A. Vì Phạm Ngũ Lão cảm thấy chưa làm được gì để vui lòng mẹ, nếu đi mừng người ta thì sẽ lấy làm nhục.
- B. Vì Phạm Ngũ Lão cảm thấy ganh tị khi Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ.
- C. Vì Phạm Ngũ Lão nhà nghèo, không có tiền để đi ăn mừng Bùi Công Tiến đỗ tiến sĩ.
- D. Vì Phạm Ngũ Lão bận rộn công việc, phấn đấu để làm vui lòng mẹ.

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Vì Phạm Ngũ Lão cảm thấy chưa làm được gì để vui lòng mẹ, nếu đi mừng người ta thì sẽ lấy làm nhục

=> Đáp án: A

Câu 4 (0.5 điểm)

Chi tiết Ngũ Lão bị đâm vào đùi nhưng không hề nhúc nhích cho thấy ông là một người như thế nào?

- A. Là một người không biết sợ, ra vẻ ta đây
- B. Là một người chịu đau tốt
- C. Là một người khảng khái, cương trực
- D. Là một người thích gây ấn tượng, tạo sự chú ý

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Là một người khảng khái, cương trực

=> Đáp án: C

Câu 5 (1.0 điểm)

Hãy tóm tắt nội dung của văn bản và cho biết câu chuyện dựa trên bối cảnh của sự kiện lịch sử nào?

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

- Tóm tắt: Ở làng Phù Ủng có chàng trai tên Phạm Ngũ Lão khỏe mạnh lạ thường, không những khôi ngô tuấn tú lại văn võ song toàn. Nhà ông nhiều đời làm nông chỉ đến đời ông mới theo nghiệp nghiên bút, Bấy giờ làng bên có người đồ tiến sĩ, cả làng ăn mừng nhưng ông thì không đi. Bởi ông thấy mình chưa nên công trạng gì để mẹ về vang nên rầu lòng. Một hôm đang đan sọt giữa đường, Hưng Đạo đại vương đi qua, quan quân rất đông. Quân mở đường thấy Phạm Ngũ Lão cứ ngồi mà không nghe lệnh tránh liền lấy giáo gùi vào đùi ông nhưng cũng chẳng xi nhê. Thấy vậy Hưng Đạo Vương mới đến hỏi chuyện, thấy người này khí chất phi phàm, văn võ thông thạo liền tiến cử lên vua Trần Thánh Tông. Về sau Phạm Ngũ Lão đi theo Hưng Đạo Vương đánh giặc Nguyên và trận nào cũng thắng. Hưng Đạo Vương có lòng yêu mến bèn gả con gái nuôi cho ông. Về sau khi vua Ai Lao đem quân và voi sang xâm lược bằng trí tuệ và tài cầm binh của mình, ông đã đánh tan giặc và toàn thắng. Vì có những công to ấy, Ngũ Lão được cất lên làm Điện tiền thượng tướng quân. Đến khi mất, được phong làm thượng đẳng phúc thần, và được dân làng Phù Ủng lập miếu thờ ngay ở chỗ nhà Ngũ Lão.

- Bối cảnh lịch sử: Thời nhà Trần đánh đuổi quân xâm lược nhà Nguyên ở phương Bắc và đẩy lùi sự xâm lấn của quân Ai Lao ở phía Nam.

Câu 6 (0.5 điểm)

Chi tiết nào cho thấy Ngũ Lão là người có tài cầm quân đánh giặc?

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Những chi tiết cho thấy Phạm Ngũ Lão có tài cầm quân của Phạm Ngũ Lão:

- Theo Hưng Đạo Vương đi đánh giặc Nguyên thì đánh trận nào cũng thắng, lập nên công trạng rất nhiều.

- Về sau, vua nước Ai Lao đem hơn một vạn quân và voi sang cướp đất Thanh, Nghệ. Vua sai Ngũ Lão cầm quân đi đánh. Ngũ Lão sai dân chặt tre đục dài độ một trượng, chồng chất trên các vệ đường....

Câu 7 (1.0 điểm)

Những nét tính cách nào của Ngũ Lão được thể hiện qua câu chuyện trên?

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Những nét tính cách của Phạm Ngũ Lão:

- Là một vị tướng tài giỏi xuất sắc đời nhà Trần, đã có công giúp Trần Hưng Đạo đánh đuổi quân xâm lược nhà Nguyên ở phương Bắc và đẩy lùi sự xâm lấn của quân Ai Lao ở phía Nam.

- Là người tính tình khảng khái, vừa có chí lớn vừa có tài cao, đã lập công lớn giết giặc cứu nước, nêu tấm gương sáng ngời về chí làm trai cho các thế hệ thanh niên đời sau học tập.

Câu 8 (0.5 điểm)

Nêu suy nghĩ của em về chi tiết mà mình ấn tượng nhất đối với nhân vật trong truyện.

Phương pháp:

Nêu suy nghĩ của em

Lời giải chi tiết:

Chi tiết mà em ấn tượng nhất về nhân vật đó là việc Phạm Ngũ Lão không đi ăn mừng người làng bên đổ tiến sĩ mà lấy đó làm hổ thẹn vì mình đèn sách bao năm mà vẫn chưa thể làm mẹ về vàng. Điều này cho thấy ông là một người tự trọng và rất có ý chí quyết tâm phấn đấu, là người kiên định với mục đích ban đầu. Đây là một đức tính vô cùng đáng quý và đáng trân trọng.

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Viết bài văn kể lại một chuyến đi (tham quan một di tích lịch sử, văn hóa) mà em ấn tượng nhất.

Phương pháp:

1. Mở bài

- Giới thiệu được chuyến đi: Lí do, mục đích của chuyến tham quan di tích lịch sử, văn hóa.

2. Thân bài

- Kể diễn biến chuyến tham quan (trên đường đi, trình tự những điểm đến thăm, những hoạt động chính trong chuyến đi,...)

- Nêu được ấn tượng về những đặc điểm nổi bật của di tích (phong cảnh, con người, công trình kiến trúc,...).

3. Kết bài

Thể hiện được cảm xúc và suy nghĩ về chuyến đi.

Lời giải chi tiết:

Bài tham khảo:

Những chuyến đi giúp con người có thêm nhiều trải nghiệm. Chúng ta sẽ tích lũy thêm được những kiến thức mới mẻ, quen được nhiều người bạn mới. Từ đó, cuộc sống sẽ trở nên thú vị, hạnh phúc hơn.

Tôi cũng có một chuyến đi như vậy. Chủ nhật tuần này, tôi và chị Thu đã đến thăm Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam. Hai chị em đã bắt xe buýt từ nhà đến bảo tàng mất khoảng một tiếng.

Bước qua cánh cổng bảo tàng, tôi nhìn thấy một khối nhà mái vòm rất lớn. Phía trên có in một dòng chữ bằng đá rất nổi bật: “Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam”. Chị Thu đã đi mua vé tham quan. Sau đó, chúng tôi đã đi tham quan bảo tàng theo sơ đồ hướng dẫn.

Bảo tàng được chia làm ba khu trưng bày chính: tòa nhà Trống Đồng, khu trưng bày ngoài trời (Vườn Kiến trúc) và tòa Cánh diều (khu trưng bày Đông Nam Á). Hai chị em lần lượt tham quan các khu trưng bày. Điểm đến đầu tiên là tòa nhà Trống Đồng là nơi trưng bày, giới thiệu bản sắc năm mươi tư dân tộc. Tại đây có khoảng nhiều hiện vật, thước phim và hình ảnh miêu tả đời sống sinh hoạt, trang phục, y phục, nông cụ và tôn giáo tín ngưỡng cũng như các tục lệ của đồng bào dân tộc.

Sau khi ra khỏi tòa nhà Trống Đồng, chúng tôi nhìn thấy một khoảng sân lớn, đó chính khu trưng bày ngoài trời. Tôi đã được chiêm ngưỡng những kiến trúc độc đáo của người nhiều dân tộc nhà rông của người Ba-na, nhà sàn dài của người Ê-đê, nhà sàn của người Tày, nhà nửa sàn nửa đất của người Dao, nhà trệt lợp ván pomu của người H'mông, nhà ngói của người Việt, nhà sàn thấp của người Chăm, nhà trình tường của người Hà Nhì, nhà mồ tập thể của người Giarai và nhà mồ cá nhân của người Cotu... Hai chị em đã chụp khá nhiều bức ảnh kỉ niệm cùng với những ngôi nhà sàn độc đáo này.

Cuối cùng là khu trưng bày Đông Nam Á. Tòa nhà này gồm có bốn tầng được mô phỏng theo hình Cánh diều. Nơi đây thường trưng bày về các văn hóa ngoài Việt Nam (Văn hóa Đông Nam Á, Tranh kính Indonesia, Một thoáng châu Á và Vòng quanh thế giới).

Kết thúc một ngày tham quan rất bổ ích. Tôi đã có rất nhiều trải nghiệm thú vị. Không chỉ vậy, tôi còn biết thêm nhiều kiến thức bổ ích. Tôi mong rằng mình sẽ có thêm nhiều chuyến đi như vậy hơn.

Loigiaihay.com